

Utrikesdepartementet

Enheten för internationell handelspolitik och EU:s
inre marknad

Rådet för utrikesfrågor (handel) i Bryssel den 21 november 2019

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter
3. Modernisering av världshandelsorganisationen (WTO) och läget i förberedelserna av WTO:s tolfte ministerkonferens (MC12)

Diskussionspunkt

Diskussionens innehåll: Kommissionen kommer att informera om läget i diskussionerna gällande modernisering av världshandelsorganisationen (WTO) samt om förberedelserna av WTO:s tolfte ministerkonferens i Nur-Sultan i juni 2020. USA:s blockering av nya skiljepersoner till WTO:s överprövningsorgan innebär att det från och med den 10 december riskerar att stå utan tillräckligt antal skiljepersoner för att fungera. Därmed äventyras hela WTO:s tvistlösningssystem. EU-kommissionen arbetar tillsammans med Nya Zeelands WTO-ambassadör, som utsetts för att underlätta processen, för att finna en väg framåt. Vid rådsmötet väntas kommissionen informera om det pågående arbetet för att finna en lösning. Det pågår även förhandlingar inom ramen för WTO om bland annat inhemska regler för tjänster och fiskesubventioner. Dessutom inleddes plurilaterala förhandlingar om elektronisk handel under våren.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen värnar det multilaterala regelbaserade världshandelssystemet och en modernisering av WTO är av

stor vikt för förtroendet för organisationen, inte minst mot bakgrund av pågående handelskonflikter och rådande protektionistiska strömningar. Problemet med blockeringen av överprövningsorganet är mycket oroväckande och behöver snarast finna en lösning. Regeringen verkar för att EU ska ha en fortsatt ledande roll i moderniseringsarbetet och stödjer de olika förslag som kommissionens har presenterat, inklusive avseende tvistlösningsystemet. EU bör även agera pådrivande och konstruktivt i pågående förhandlingar om t.ex. inhemska regleringar för tjänster, fiskesubventioner och elektronisk handel, med sikte på att uppnå resultat eller delresultat vid det kommande ministermötet i Nur-Sultan, Kazakstan, i juni 2020.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Statsrådet Ann Linde informerade näringsutskottet den 16 maj 2019 och EU-nämnden den 24 maj 2019 om moderniseringen av WTO och pågående förhandlingar inför mötet i rådet för utrikesfrågor (handel) den 27 maj 2019.

4. Handelsrelationerna mellan EU och USA

Diskussionspunkt

Diskussionens innehåll: Kommissionen väntas informera om den senaste utvecklingen i handelsrelationen mellan EU och USA. Rådsmötet äger rum en vecka efter att amerikanskt beslut väntas vad gäller tullar på fordon och fordonskomponenter. Den amerikanska administrationens beslut, oavsett vilket detta blir, kommer att stå i fokus under diskussionen. Om tullar införs kommer fokus att ligga på EU:s motåtgärder och kommande steg. Införande av biltullar skulle, i linje med EU:s förhandlingsmandat som godkändes i april 2019, innebära att pågående handelsförhandlingar med USA avbryts. Det skulle även ha långtgående negativa effekter på såväl europeisk som svensk industri.

Om USA väljer att inte införa biltullar, kommer diskussionen att handla om hur EU bäst kan göra framsteg i den exekutiva arbetsgruppen som förhandlar om ett begränsat handelsavtal med fokus på borttagandet av industritullar och bedömning av överensstämmelse. Bedömning av överensstämmelse är de förfaranden som syftar till att visa huruvida specificerade krav avseende en produkt har uppfyllts. Avtalet ska göra det

möjligt för den importerande parten att godta resultaten av bedömningen av överensstämmelse, vilka utfärdats av organ för bedömning av överensstämmelse som är belägna inom den andra partens territorium.

EU:s svar på USA:s agerande i Airbus- och Boeing-tvisterna mellan EU och USA i WTO kan också komma upp i diskussionen. USA inledde en tvist mot EU 2004 för att ha givit otillåtna subventioner till flygplanstillverkaren Airbus genom förmånliga lån. Den långdragna Airbus-tvisten fick sitt slut när WTO i september i år fällde sitt avgörande. USA kunde med stöd av detta införa motåtgärder mot EU och gjorde så den 18 oktober. Samtidigt pågår en parallell tvist där EU har anklagat USA för att ha givit otillåtna subventioner till Boeing och ett avgörande från WTO väntas i maj 2020. Om domen slår fast att USA inte följt WTO:s regelverk kommer EU få rätt att införa motåtgärder.

Förslag till svensk ståndpunkt: Om amerikanska tullar på fordon och fordonskomponenter inte införs avser regeringen verka för att förhandlingarna mellan EU och USA om ett begränsat avtal om borttagande av industritullar ges hög prioritet. Skulle den amerikanska administrationen införa tullar avser regeringen stödja att EU inför motåtgärder som är förenliga med WTO:s regelverk. Regeringen förespråkar riktade åtgärder, utformade för att minimera skadeverkningarna på den europeiska ekonomin.

Regeringens bedömning är att EU bör undvika en upptrappning av konflikten och regeringen kommer att verka för att nå en förhandlad lösning för att hantera tvisterna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Statsrådet Ann Linde informerade näringsutskottet den 16 maj 2019 och EU-nämnden den 24 maj 2019 om handelsrelationen mellan EU och USA inför möte i rådet för utrikesfrågor (handel) den 27 maj 2019.

Fortsatt behandling av ärendet: Regeringen avser fortsätta verka inom EU för att minska spänningarna i handelsrelationen mellan EU och USA. Om biltullar har införts när FAC Handel äger rum (beslut väntas den 14 november), bör regeringen stödja att EU inför motåtgärder som är i enlighet med WTO-regelverket. Det är inte osannolikt att beslutet om biltullar skjuts på framtiden och att ett definitivt besked från amerikansk sida därmed inte föreligger vid tidpunkten för mötet.

5. Genomförande av frihandelsavtal, inklusive kommissionens tredje årliga rapport om genomförande

Diskussionspunkt

Kommissionen kommer att presentera sin tredje årliga rapport om genomförandet av EU:s frihandelsavtal. Kommissionen publicerade rapporten den 14 oktober på sin hemsida¹. Liksom tidigare år illustrerar rapporten att frihandelsavtalen ger resultat genom att öka handeln, bidra till att eliminera handelshinder, öppna nya marknader för EU-företag och att EU:s jordbrukssektor har haft stor fördel av handelsavtalen. Samtidigt visar rapporten att europeiska företag kan bli bättre på att utnyttja de förmånstullar som frihandelsavtalen erbjuder. I Sverige har Kommerskollegium ett uppdrag att informera företag och allmänheten om EU:s ingångna frihandelsavtal.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar att kommissionen analyserar utnyttjandegraden av ingångna frihandelsavtal och vidtar riktade informationsåtgärder där så behövs.

¹ Rapporten finns tillgänglig i full version (<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2019/EN/COM-2019-455-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>), kort version (https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158387.pdf) samt som faktablad (<https://trade.ec.europa.eu/doclib/html/158388.htm>).